

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 19 januari 2022

27/2022

Livsmedelsverkets beslut

om avveckling av skyddszonerna inom en restriktionszon som inrättats på grund av infektiös hematopoietisk nekros (IHN) och lindring av vissa krav gällande restriktionszonen

ÄRENDETS BAKGRUND

Vid en fiskodlingsanläggning i Föglö kommun i landskapet Åland bekräftades 27.5.2021 med hjälp av laboratorieundersökningar vid Livsmedelsverket förekomsten av sjukdomen infektiös hematopoietisk nekros (IHN). Till ifrågavarande fiskodlingsanläggning hör två djurhållningsplatser som betraktas som en enda epidemiologisk enhet.

Livsmedelsverket beslöt 28.5.2021 att inrätta en restriktionszon enligt lagen om djursjukdomar 27 § på det område som omger dessa av IHN- sjukdomen smittade djurhållningsplatser. Restriktionszonen indelades i en skyddszon och en övervakningszon.

Livsmedelsverket ändrade 4.6.2021, 6.10.2021 och ännu 29.10.2021 sitt ovan nämnda beslut genom att utvidga restriktionszonen och inrätta två nya skyddszoner i den första smittade djurhållningsplatsens närområde på grund av nya konstaterade fall av smitta vid djurhållningsplatser.

Dessutom inrättade Livsmedelsverket 29.10.2021 med samma beslut en skyddszon kring ett fiskrenseri där fisk från smittade djurhållningsplatser skulle slaktas. Därmed bestod den i beslutet 29.10.2021 avsedda restriktionszonen av en övervakningszon som innehöll fyra skyddszoner.

I de smittade djurhållningsplatserna har åtgärder för utrotning av IHN-smittan utförts i enlighet med Livsmedelsverkets beslut och djurhållningsplatserna hålls tomma på fisk som är mottaglig för IHN-sjukdomen.

HÖRANDE

Detta beslut fattas enligt förvaltningslagen (434/2003) 34 § 2 mom. 5 punkten utan hörande av parter, eftersom hörandet är uppenbart onödigt då beslutet gäller avveckling av tidigare inrättade skyddszoner och vissa krav som gäller restriktionszonen har lindrats.

AVGÖRANDE OCH MOTIVERINGAR

Avgörande

I detta beslut avses med fisk även deras könsceller.

Livsmedelsverket avvecklar skyddszonerna som ingår i den restriktionszon som inrättades 28.5.2021 och ändrades 4.6.2021, 6.10.2021 och 29.10.2021.

De åtgärder som bestämts för skyddszonerna upphör att gälla när detta beslut träder ikraft 14.1.2022. De områden som har hört till skyddszonerna förblir inom övervakningszonen, där åtgärderna som nämns nedan i detta beslut ska iakttas.

Restriktionszonen består därefter av en övervakningszon vars gräns ligger på minst 10 kilometers avstånd från var och en av de smittade djurhållningsplatserna. Övervakningszonens yttre gräns motsvarar den tidigare inrättade restriktionszonens gräns.

Restriktionszonens exakta geografiska läge och gräns framgår av den karta som är bilaga till detta beslut (bilaga 1).

Eftersom det är nödvändigt för att förhindra spridning av sjukdomen besluter Livsmedelsverket om följande åtgärder.

ÅTGÄRDER SOM GÄLLER RESTRIKTIONSZONEN

Förbud mot förflyttningar i restriktionszonen

Förflyttning av orensade fiskar av de förtecknade arterna (se bilaga 2) vad gäller den aktuella sjukdomen från anläggningar är förbjuden, förutom till renserier belägna inom samma restriktionszon.

Förflyttning av fisk av de förtecknade arterna till djurhållningsplatser inom restriktionszonen är förbjuden med undantag av förflyttning av fisk för slakt vid renserier belägna inom restriktionszonen tills den tomtid som bestämts för alla de smittade djurhållningsplatserna har löpt ut.

Förflyttning av foder och icke desinficerad utrustning från anläggningar som ligger inom restriktionszonen är förbjuden.

Biprodukter av vattenbruksdjur från djurhållningsplatser inom restriktionszonen ska bortförskaffas så att risk för spridning av sjukdom inte uppstår. Risk för spridning av sjukdom anses inte orsakas av biprodukter som till exempel behandlats med syra så att materialets pH i sin helhet är under 4 eller som i sin helhet upphettats till 70 grader under 60 minuter.

Åtgärder inom restriktionszonen för att förhindra spridning av smitta

Aktörer som är ansvariga för djurhållningsplatser med vattenbruksdjur inom zonen ska övervaka hälsotillståndet och dödligheten hos vattenbruksdjuren och meddela djurhälsomyndigheterna om misstanke om förtecknad djursjukdom i enlighet med 19 § lagen om djursjukdomar.

I alla smittade anläggningar och i alla andra anläggningar i restriktionszonen ska man sträva till att isolera alla smittade fiskar och fiskar som misstänks vara smittade från andra viltlevande och odlade fiskar, om det är tekniskt möjligt.

Personer som besöker djurhållningsplatser med vattenbruksdjur ska se till att de använder skyddskläder och att deras utrustning rengörs och desinficeras på tillbörligt sätt.

Desinficering av transportmedel

Alla transportmedel som har använts för transport av vattenbruksdjur eller biprodukter som härstammar från dem inom restriktionszonen ska tvättas och desinficeras efter lossning av lasten innan transportmedlet används på nytt. Som undantag får fisk flyttas mellan två djurhållningsplatser (inklusive renserier) inom restriktionszonen med successiva transporter utan tvätt och desinficering av transportmedlen mellan transporterna.

Dispens från förbud och åtgärder som gäller restriktionszonen

Ålands landskapsregering får i enskilda fall ge dispens från förbud och åtgärder som gäller restriktionszonen enligt lagen om djursjukdomar 29 §.

Motiveringar

Fisksjukdomen hematopoietisk infektuös nekros (IHN) är förtecknad i kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/1629. Enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1882 hör sjukdomen till kategori c.

Enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/689 artikel 58 ska den behöriga myndigheten om ett fall bekräftas upprätta en restriktionszon med lämplig omfattning. I artikel 60 i den delegerade förordningen finns regler om förflyttningar inom restriktionszonen. De minimikrav som ska tillämpas på anläggningarna i restriktionszonen fastställs i del II i bilaga VI, särskilt i kapitel 1 avsnitt 3 punkt 1a när det gäller IHN. Enligt bilaga VI, del II, kapitel 1, avsnitt 3 punkt 1c i förordningen 2020/689 ska när tomtid gäller på de smittade anläggningarna restriktionszonen eller skyddszonen, om en sådan har upprättats, omvandlas till en övervakningszon tills det program som anges i avsnitt 2 har slutförts.

Enligt lagen om djursjukdomar 27 § får Livsmedelsverket genom sitt beslut inrätta en restriktionszon på det område som omgärdar den plats där en sjukdom i kategori b eller c förekommer samt bestämma att de förbud, villkor, begränsningar och åtgärder enligt artikel 65 eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av artikel 32 i EU:s djurhälsoförordning som är nödvändiga för att förhindra spridning av djursjukdomen ska iakttas i zonen. När restriktionszonen inrättas samt gränserna för zonen bestäms ska de omständigheter som anges i artikel 64 eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av artikel 32 i EU:s djurhälsoförordning beaktas. Livsmedelsverket beslutar om avveckling av en restriktionszon med iakttagande av vad som i artikel 68 i EU:s djurhälsoförordning föreskrivs om avveckling av en zon som inrättats på grund av en sjukdom i kategori a.

Enligt jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av djursjukdomar i kategorierna b-c (327/2021) 44 § 1 mom. ska Livsmedelsverket efter det att IHN har konstaterats som åtgärd enligt 27 § i lagen om djursjukdomar och artikel 58 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/689 genom beslut inrätta en restriktionszon. På inrättandet och upphävandet av en restriktionszon tillämpas bestämmelserna i II avd. 1 kap. 3 avsnittet i bilaga VI till kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/689.

Enligt jord- och skogsbruksministeriets förordning (327/2021) 44 § 2 mom. ska Livsmedelsverket bestämma att de förbud, villkor, begränsningar och åtgärder som anges i artiklarna 58.2 och 60 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/689 ska iakttas inom den restriktionszon som avses i 1 mom. Livsmedelsverket kan också besluta att de förbud, villkor, begränsningar och åtgärder som anges i artikel 58.4 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/689 ska iakttas, om det är nödvändigt för att förhindra spridning av sjukdomen.

Vid de smittade djurhållningsplatserna inom de skyddszoner som nämns i detta beslut har i enlighet med artikel 62 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/689 den smittade fisken avlägsnats och djurhållningsplatserna rengjorts i enlighet med artikel 63. Vid de smittade djurhållningsplatserna pågår den tomtid som avses i bilaga VI, del II, kapitel 1, avsnitt 3 punkt 1c i samma förordning.

Åtgärderna inom övervakningszonen som motsvarar restriktionszonen är fortfarande nödvändiga för att bekämpa den konstaterade IHN-sjukdomen och för att förhindra att den sprids.

Restriktionszonens storlek ändras inte med detta beslut. När restriktionszonen inrättades har Livsmedelsverket vid fastställandet av dess gränser beaktat de geografiska, administrativa, ekologiska och epidemiologiska faktorerna samt möjligheterna till övervakning.

DELGIVNING

På delgivningen av detta beslut tillämpas inte vad som föreskrivs i 9 och 10 kapitlet i förvaltningslagen (434/2003). Detta beslut träder omedelbart ikraft efter att det har getts.

27/2022

Beslutet ska publiceras i Finlands författningssamling. Dessutom ska tillsynsmyndigheterna på behörigt sätt och i tillräcklig omfattning informera om beslutet i de kommuner inom vilka området eller zonen har inrättats. Information om beslutet ska dessutom särskilt meddelas sådana för djurhållningsplatser ansvariga aktörer som tillsynsmyndigheten känner till och som beslutet gäller.

TILLÄMPADE LAGRUM

Lagen om djursjukdomar (76/2021) 1, 3, 9, 19, 27–29 och 100 §

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av djursjukdomar i kategorierna b-c (327/2021) 1, 4 och 44 §

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälso­lag") artikel 32, 64–65, 68

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/1629

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1882

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/689 artikel 58 och 60, 62–64 och bi­laga VI del II

Förvaltningslagen (434/2003) 34 §

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/990

Lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) 7–8 och 10 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring genom besvär till Ålands förvaltningsdomstol. Besvär­sanvisning ingår som bilaga till detta beslut.

Beslutet ska följas även om ändring har sökts om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Helsingfors den 14 januari 2022

Generaldirektör Antti-Jussi Oikarinen

Avdelningschef Terhi Laaksonen

Tilläggsuppgifter om beslutet fås vid behov av överinspektör Hanna Kuukka-Anttila tel. 0295 204 507 eller per e-post (hanna.kuukka-anttila@ruokavirasto.fi) eller jurist Michael Nylund tel. 040 822 4826 eller per e-post (michael.nylund@ruokavirasto.fi).

BILAGOR

- 1) Karta över restriktionszonen
- 2) Förtecknade arter
- 3) Besvär­sanvisning

DISTRIBUTION

Jord- och skogsbruksministeriet

Ålands landskapsregering

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM)

Regionalförvaltningsverken

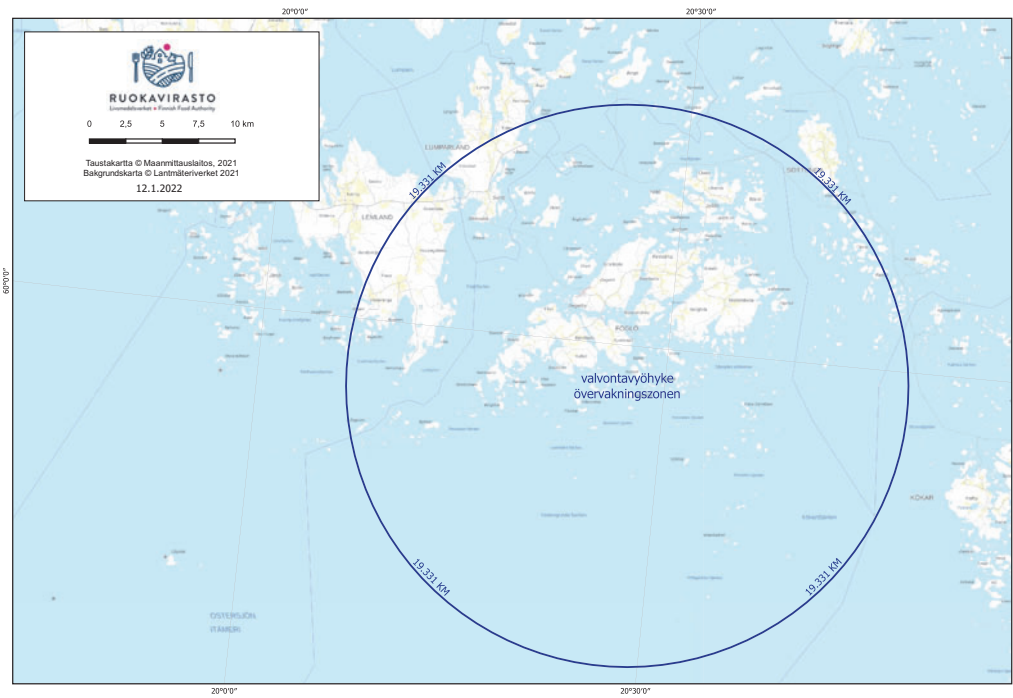
Föglö kommun

27/2022

Lemlands kommun
Lumparlands kommun
Vårdö kommun
Sottunga kommun
Kökar kommun
Djurhållningsplatser för fisk inom restriktionszonen

27/2022

Bilaga 1 Karta över restriktionszonen

Arter som är mottagliga för IHN och IHN-sjukdomens smittbärande arter

Förtecknade djurarter	
Djurarter som är mottagliga för IHN	IHN-sjukdomens smittbärande arter*
Hundlax (<i>Oncorhynchus keta</i>), silverlax (<i>Oncorhynchus kisutch</i>), Masou-lax (<i>Oncorhynchus masou</i>), regnbåge (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), sockeyelax (<i>Oncorhynchus nerka</i>), skärlax (<i>Oncorhynchus rhodurus</i>) chinook-lax (<i>Oncorhynchus tshawytscha</i>) och atlantlax (<i>Salmo salar</i>), kanadaröding (<i>Salvelinus namaycush</i>), marmorerad öring (<i>Salmo marmoratus</i>), bäckröding (<i>Salvelinus fontinalis</i>), större fjällröding (<i>Salvelinus alpinus</i>), röding (<i>Salvelinus leucomaenis</i>)	Hus (<i>Huso huso</i>), rysk stör (<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>), sterlett (<i>Acipenser ruthenus</i>), stjärnstör (<i>Acipenser stellatus</i>), stör (<i>Acipenser sturio</i>), sibirisk stör (<i>Acipenser baerii</i>), Marmor-karp (<i>Aristichthys nobilis</i>), guldfisk (<i>Carassius auratus</i>), ruda (<i>Carassius carassius</i>), vanlig karp och koikarp (<i>Cyprinus carpio</i>), silverkarp (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>), Leuciscus-arter (<i>Leuciscus</i> spp.), mört (<i>Rutilus rutilus</i>), sarv (<i>Scardinius erythrophthalmus</i>), sutare (<i>Tinca tinca</i>), afrikansk mal (<i>Clarias gariepinus</i>), malar (<i>Ictalurus</i> spp.), svart dvärgmal (<i>Ameiurus melas</i>), prickig dvärgmal (<i>Ictalurus punctatus</i>), pangasiusmal (<i>Pangasius pangasius</i>), gös (<i>Sander lucioperca</i>), mal (<i>Silurus glanis</i>), atlanthegelflundra (<i>Hippoglossus hippoglossus</i>), skrubbskädda (<i>Platichthys flesus</i>), torsk (<i>Gadus morhua</i>), kolja (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>), flodkräfta (<i>Astacus astacus</i>), signalkräfta (<i>Pacifastacus leniusculus</i>), röd sumpkräfta (<i>Procambarus clarkii</i>)

* Vattendjur som hör till IHN-sjukdomens smittbärande arter anses vara IHN-smittpridare om de härstammar från a) en vattenbruksanläggning där man håller arter som är mottagliga för IHN; eller b) från naturmiljön, där de kan ha exponerats för mottagliga arter.

BESVÄRSANVISNING

Den som är missnöjd med detta beslut kan överklaga beslutet hos **Ålands förvaltningsdomstol**. Besvären ska anföras skriftligt.

Besvärstid

Besvären ska inlämnas **inom 30 dagar från datum för beslutets delgivning**. Besvärstiden räknas från den dag som följer efter dagen för delgivningen.

Dagen för delgivningen räknas på följande sätt:

– Om beslutet har överlämnats till vederbörande eller dennes ombud framgår dagen för delgivningen av det skriftliga intyg som upprättats över delgivningen.

– Om beslutet har sänts per post mot mottagningsbevis, framgår delgivningsdatum av mottagningsbeviset.

– Om beslutet har postats som vanligt brev anses delgivningen ha ägt rum den sjunde dagen efter postningsdagen, om inte annat framgår.

– När det är fråga om så kallad mellanhandsdelgivning (dvs. när beslutet inte har lämnats direkt till vederbörande eller dennes ombud) anses beslutet ha delgivits den tredje dagen efter den dag som anges i delgivnings- eller mottagningsbeviset.

– Om beslutet med partens medgivande har delgivits som elektroniskt meddelande per e-post anses parten ha delgivits beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om ingen annan utredning finns.

Besvärsskriftens innehåll

I besvären ska följande anges:

– det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet),

– till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena),

– grunderna för yrkandena,

– vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

Besvärsskriftens bilagor

Till besvären ska följande fogas:

– det överklagade beslutet med besvärсанvisning,

– utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,

– de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

– ombudets fullmakt, om ombudet inte är en advokat, ett offentligt rättsbiträde eller en rättegångsbiträde med tillstånd.

27/2022

Inlämnande av besvärsskriften

Besvärsskriften ska inom besvärstiden inlämnas **till Ålands förvaltningsdomstol**. Besvärsskriften kan inlämnas personligen, per post som betald försändelse, med en elektronisk dataöverföringsmetod eller genom ombud eller bud. Om besvärsskriften skickas per post eller på elektronisk väg sker detta på avsändarens eget ansvar. Besvärsskriften ska vara framme hos myndigheten under tjänstetid senast den 30. dagen av besvärstiden för att besväret ska kunna behandlas. Om den sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdag, första maj, julafton eller midsommarafton fortsätter besvärstiden också följande vardag. På webbplatsen Rättsväsendet finns närmare anvisningar om hur handlingar inlämnas elektroniskt. <http://www.oikeus.fi>

Rättegångsavgift

För behandling av besvärssaken i förvaltningsdomstolen uppbärs en rättegångsavgift om 260 euro. Ändringssökanden är befriad från erläggande av avgift, om förvaltningsdomstolen ändrar ett beslut av lägre myndigheter till ändringssökandens förmån. (Lag om domstolsavgifter 1455/2015 och justitieministeriets förordning 1383/2018)

Kontaktuppgifter

Ålands förvaltningsdomstol

Postadress:	PB 31, 22101 Mariehamn
Besöksadress:	Torggatan 16 A
Telefonväxel:	029 56 50250
Telefax:	029 56 50252
E-post:	aland.fd@om.fi
Tjänstetid	kl 8.00–16.15